

**ŠALČININKŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS
VIEŠOSIOS BIBLIOTEKOS DIREKTORĖS**

2025 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

Parengė: direktorė Olga Mažeiko

Šalčininkai

2026

IVADAS

Šalčininkų rajono savivaldybės viešoji biblioteka yra savivaldybės biudžetinė įstaiga, veikianti informacijos sklaidos, kultūros, mokslo ir švietimo srityse. Biblioteka užtikrina gyventojų teisę į informaciją, skatina skaitymą, kultūrinį aktyvumą, mokymąsi visą gyvenimą bei prisideda prie vietos bendruomenės socialinės sanglaudos stiprinimo.

Šalčininkų rajono savivaldybės viešosios bibliotekos struktūrą sudaro 4 skyriai: Skaitytojų aptarnavimo skyrius, Vaikų literatūros skyrius, Dokumentų komplektavimo skyrius, Informacijos ir bibliografijos skyrius bei Šalčininkų rajono savivaldybės viešosios bibliotekos 23 padaliniai: Akmenynės biblioteka, Baltosios Vokės biblioteka, Butrimonių biblioteka, Čiužiakampio biblioteka, Dainavos biblioteka, Dieveniškų biblioteka, Didžiųjų Sėlų biblioteka, Eišiškių biblioteka, Gerviškių biblioteka, Jančiūnų biblioteka, Jašiūnų biblioteka, Jurgelionių biblioteka, Kalesninkų biblioteka, Pabarės biblioteka, Poškonų biblioteka, Purvėnų biblioteka, Rūdininkų biblioteka, Skynimų biblioteka, Šalčininkėlių biblioteka, Tabariškių biblioteka, Tribonių biblioteka, Turgelių biblioteka, Zavišonių biblioteka.

Lietuvos statistikos departamento duomenimis, 2025 metais Šalčininkų rajono savivaldybėje gyveno 29 846 gyventojai, iš kurių 7 358 naudojos Šalčininkų rajono savivaldybės viešosios bibliotekos ir jos padalinių paslaugomis. Bibliotekos fonduose sukaupta 206 505 fiziniai dokumentų vienetai, o per 2025 metus fondai buvo papildyti 15 008 fiziniais dokumentų vienetais, taip užtikrinant nuoseklų ir aktualų informacinių išteklių atnaujinimą.

Šalčininkų rajono savivaldybės viešosios bibliotekos veikla 2025 metais buvo vykdoma vadovaujantis šiais prioritetais:

- užtikrinti kokybišką ir prieinamą bibliotekinį bei informacinį gyventojų aptarnavimą;
- formuoti universalų ir optimalų dokumentų fondą, atsižvelgiant į rajono istorines tradicijas, kultūrinę ir ekonominę plėtrą, demografinę situaciją bei gyventojų poreikius;
- stiprinti bibliotekos darbuotojų profesinę kompetenciją ir kvalifikaciją;
- aktyviai viešinti bibliotekos veiklą ir teikiamas paslaugas;
- plėtoti edukacines, neformaliojo švietimo ir informacines paslaugas, skatinti vartotojų informacinį ir skaitmeninį raštingumą bei užtikrinti viešą interneto prieigą;
- formuoti bibliotekos, kaip patrauklios, atviros ir šiuolaikiškos informacijos, švietimo ir kultūros įstaigos, įvaizdį.

Ataskaitoje naudojami sutrumpinimai:

SVB – Šalčininkų viešoji biblioteka

VB – Viešoji biblioteka

MF – Miesto filialas

KF – Kaimo filialas

LIBIS Lietuvos integrali bibliotekų informacijos sistema

TBA Tarpbibliotekinis abonementas

fiz. vnt. fizinis vienetas

pav. pavadinimai

I BIBLIOTEKŲ TINKLAS

Bibliotekų tinklas ataskaitiniais 2025 metais

Šalčininkų rajono savivaldybės viešosios bibliotekos tinklas suformuotas seniūnijų centruose, didesniuose kaimuose yra prieinamas vartotojams ir užtikrina viso rajono gyventojų poreikius. Šalčininkų rajono savivaldybės viešųjų bibliotekų sistemą (SVB) sudaro 24 bibliotekos: Šalčininkų rajono savivaldybės viešoji biblioteka, 2 miesto ir 21 kaimo bibliotekos.

Šalčininkų rajono savivaldybės viešosios bibliotekos struktūrą sudaro:

- Administracija
- Skaitytojų aptarnavimo skyrius
- Vaikų literatūros skyrius
- Dokumentų komplektavimo skyrius
- Informacijos ir bibliografijos skyrius
- Bibliotekos padaliniai – 23

II. FONDO FORMAVIMAS

Bibliotekų skaičius

- Iš viso - 24
- VB – 1
- Miesto filialų – 2
- Kaimo filialų – 21

Lietuvos integrali bibliotekų informacijos sistema - LIBIS Šalčininkų bibliotekoje įdiegta 2004 metais. Nuo 2004 m. iki 2025 m. bibliotekos elektroniniame kataloge buvo sukurta 82 509 bibliografinių įrašų. 2025 m. sukurta 6 504 naujų bibliografinių įrašų.

Fondo būklė

	Fondo dydis	
	Fiz. vnt.	Pav.
SVB	206 505	82 509
VB	38 232	35 032
MF	34 110	18 544
KF	134 163	28 933

Nurašyta dokumentų

	Iš viso	
	Fiz. vnt.	Pav.
SVB	7 652	1 388
VB	1 526	371
MF	1 225	212
KF	4 901	805

Gauta dokumentų

	Iš viso	
	Fiz. vnt.	Pav.
SVB	15 008	6 504
VB	2 656	2 011
MF	2 017	1 312
KF	10 335	3 181

Per metus gauta periodinių leidinių

- SVB – 2 505 fiz.vnt., 73 pav.
- VB – 509 fiz. vnt., 69 pav.
- MF – 297 fiz. vnt., 38 pav.
- KF – 1 699 fiz. vnt., 50 pav.

Šalčininkų rajono savivaldybės viešoji biblioteka 2025 m. prenumeravo sekančius leidinius:

- **Žurnalai:** 1. Anna; 2. Ji; 3. Raktas; 4. Darbštuolė; 5. Super; 6. Rankdarbiai plius visažinis; 7. Sabrina ; 8. Prie kavos; 9. Rubinitis; 10. Sodo spalvos; 11. Tarp knygų; 12. Poradnik domowy; 13. Kobieta i życie; 14. Oliwia; 15. Pani domu; 16. Przyjaciółka; 17. Świat kobiety.
- **Laikraščiai:** 1. Kurier Wileński; 2. Tygodnik Wileńszczyzny; 3. Vakaro žinios; 4. Vilniaus krašto savaitraštis; 5. Вести Шальчи; 6. Шальчя; 7. Пенсионер 8. Экспресс неделя.

Paramos būdu gauti:

- **Žurnalai:** 1. Artuma; 2. Ateitis; 3. Būdas; 4. Duryš; 5. Dailė; 6. Geologijos akiračiai; 7. Indraja; 8. Kinas; 9. Kelionė; 10. Krantai; 11. Kultūros barai; 12. Literatūra ir menas; 13.

Logos; 14. Metai; 15. Miškai; 16. Muzikos barai; 17. Naujasis židinys - Aidai; 18. Nemunas; 19. Nepriklausomybės sąsiuviniai; 20. Mūsų žodis; 21. Rubinaitis; 22. Senvagė; 23. Šiaurietiški atsivėrimai; 24. Teatro žurnalas; 25. Vakaro žvaigždelė; 26. Voruta; 27. Viltis; 28. Žurnalistika; 29. Soleczniki; 30. Donelaičio žemė; 31. Kariūnas; 32. Mano ūkis; 33. Znad Wilii; 34. Biuletyn Informacyjny; 35. Jurbarko laikas; 36. Informacinis biulenis; 37. Kultura Łowiecka; 38. Myśliwiec Kresowy; 39. Prie Nemunėlio; 40. Spectrum; 41. Tautinių bendrijų naujienos; 42. Tautodailė; 43. Prie kavos.

- **Laikraščiai:** 1. Akiratis; 2. 370; 3. 7 meno dienos; 4. Šiaurės Atėnai; 5. Вести Шальчи 6. Обзор.

Naujai gautų dokumentų proc. fonde

- SVB – 7,3 %
- VB – 6,9 %
- MF – 5,9 %
- KF – 7,7 %

Lėšos tenkančios vienam gyventojui dokumentams įsigyti

	Gauta lėšų iš viso, EUR	Tenka lėšų vienam gyventojui, EUR
LR kultūros ministerijos	38 536	1,29 Eur
Savivaldybės	6 683,33	0,22 Eur
Iš viso:	45 219,33	1,52 Eur

Ataskaitiniais metais Šalčininkų rajono savivaldybės viešosios bibliotekos ir jos padalinių fondai buvo papildyti dovanotais ar paramos būdu gautais dokumentais iš leidyklų, paramos fondų, skaitytojų, autorių, įmonių ir įstaigų. Iš viso gauta 11 964 fiziniai vienetai.

Parama	Pavadinimai (vnt.)	Egzempliorių (vnt.)
Skaitytojai „Knygų Kalėdos“	14	1414
Autorius	17	43
Labdaros ir paramos fondas „Švieskime vaiku“	9	674
Instytut Pamięci Narodowej	12	130
Vytautas Račickas	1	1
Rėmėjas Leszek Chorzewski. Varšuva	522	559
Fundacja dla Rodaka	547	663
Dr. hab. Dariusz Mroczek prof. AWF	5	5

Henryk Leśniak - kolekcininkų Lenkijos medžiotojų klubo pirmininkas	14	22
Asociacija „Odra-Niemen“ Wrocławas, Lenkija	145	150
Vilniaus ir Vilniaus krašto mylėtojų draugija (Towarzystwo Miłośników Wilna i Ziemi Wileńskiej)	52	52
Fundacja Rodakom na Kresach	3428	3609
Kauno miesto savivaldybės ir Dr. Prano Kiznio fondo dovana	1	3
Patryk Kulas	11	19
Gintaras Jocius - Lietuvos karikatūristų asociacijos narys	11	11
VŠĮ „Rekordų akademija“	1	1
Jovita Mikštė	1	5
Elita Lahm	1	3
VšĮ „Istornešiai“	1	1
Juozas Žitkauskas - poetas	1	1
Piotr Gołdyn	2345	2453
VŠĮ „Siriaus“	3	3
Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna im. Adama Mickiewicza (Lenkija)	14	14
Tamara Justycka knygų autorė	2	50
Kauno kolegija	1	1
Józef Szymaczek - lenkų istorikas ir visuomenės aktyvistas iš Zaolzės	1	2
Lietuvos geležinkelių entuziastų bendruomenė	1	1
Vilniaus apskrities A. Mickevičiaus VB	20	92
Lietuvos Paštas	38	625
Šalčininkų rajono savivaldybė	20	539
Skaitytojas	483	548

Kraštotyros darbas yra viena iš bibliotekos veiklos sričių. Jos pagrindas – informacijos (dokumentų) apie kraštą rinkimas, saugojimas ir pateikimas visuomenei. Bibliotekos tikslas – rinkti ir išsaugoti rankraštinę bei publikuotą informaciją ateities kartoms, skatinti Šalčininkų krašto pažinimą, teikti informaciją, konsultuoti kraštotyros klausimais.

Kraštotyros fondas 2025 m.

	Kraštotyros fondas (fiz. vnt.)
SVB	2 039
VB	380
MF	262
KF	1 397

Ataskaitiniu laikotarpiu Šalčininkų rajono savivaldybės viešoji biblioteka vykdė kryptingą kraštotyrinę, edukacinę ir pilietinę veiklą, orientuotą į vietos istorijos, kultūrinės atminties ir bendruomeniškumo stiprinimą. Biblioteka koordinavo edukacines ir pilietines iniciatyvas, apimančias tautinės atminties objektų ir istorinių vietovių tvarkymo bei priežiūros akcijas, tradicijų puoselėjimo renginius bei kraštotyrimo ekskursijas. Šios veiklos prisidėjo prie jaunimo pilietiškumo ugdymo, atsakomybės už kultūrinio ir istorinio paveldo išsaugojimą bei aktyvaus dalyvavimo bendruomenės gyvenime skatinimo.

Pavasari bibliotekoje buvo organizuotas kraštotyris susitikimas, skirtas bibliotekos darbuotojų žinių apie Šalčininkų krašto istoriją, vietas, žymias asmenybes, tradicijas ir kultūrinį paveldą gilinimui. Susitikimo metu surengta teminė viktorina, skatinusi darbuotojų aktyvų įsitraukimą ir žinių įtvirtinimą. Renginys prisidėjo prie darbuotojų profesinių kompetencijų stiprinimo, institucinių tradicijų puoselėjimo ir kolektyvo bendrystės.

2025 m. rugsėjo 23 d. Eišiškių miesto bibliotekos padalinys organizavo kraštotyrinę ekskursiją po Eišiškių miestą, skirtą Lietuvos žydų genocido dienai paminėti. Veiklos metu mokiniai buvo supažindinti su vietos istorija, susijusia su žydų bendruomenės gyvenimu ir Holokausto įvykiais. Ekskursijos tikslas – istorinės atminties puoselėjimas, pagarbos aukoms ugdymas bei sąmoningo požiūrio į žmogaus teisių ir istorinio paveldo išsaugojimą formavimas.

2025 m. lapkričio 27 d. Butrimonių bibliotekoje vyko jaunimui skirtas susitikimas su Dzūkijos–Suvalkijos saugomų teritorijų direkcijos Biologinės įvairovės apsaugos skyriaus vyriausiąja specialiste Aleksandra Jurgo, kuri vedė seminarą tema „Šalčininkų krašto saugomos teritorijos ir bioįvairovė“. Taip pat Šalčininkų ir Turgelių bibliotekose organizuoti susitikimai su Jerzy Miliuškevič, kuris skaitė seminarą tema „Šalčininkų rajono administracinio suskirstymo istorija“. Šios veiklos prisidėjo prie vietos istorijos, gamtinio paveldo pažinimo ir visuomenės švietimo.

III. VARTOTOJŲ APTARNAVIMAS

Lietuvos Respublikos statistikos departamento duomenimis, 2025 metais Šalčininkų rajone gyveno 29 846 gyventojai.

Visi Šalčininkų rajono savivaldybės viešosios bibliotekos vartotojai aptarnaujami automatizuotai. Jiems išduodamas LIBIS vieningas skaitytojo pažymėjimas, galiojantis visose Lietuvos viešosiose bibliotekose ir užtikrinantis patogų bei vieningą bibliotekinių paslaugų naudojimą visos šalies mastu.

Vadovaujantis Šalčininkų rajono savivaldybės tarybos 2023 m. gruodžio 28 d. sprendimu Nr. T-(1.3 E)-177 „Dėl Šalčininkų rajono savivaldybės įstaigų teikiamų atlygintinų paslaugų kainų nustatymo“, nuo 2023 m. gruodžio 28 d. Šalčininkų rajono bibliotekose skaitytojo pažymėjimas išduodamas nemokamai, taip didinant bibliotekos paslaugų prieinamumą visiems rajono gyventojams.

Vartotojų skaičius:

Iš viso – 7 358

Iš jų vaikų iki 13 m.– 1 695

Išduotis

Dokumentų išduotis 2024 m.

	Iš viso
	Fiz. vnt. 2024
SVB	111 329
VB	24 163
MF	30 058
KF	57 108

Tarpbibliotekinis abonementas (TBA) suteikia galimybę skaitytojams, neradus pageidaujamo leidinio savo bibliotekoje, jį užsakyti iš kitų Lietuvos bibliotekų. Ši paslauga finansuojama iš valstybės lėšų ir bibliotekos vartotojams teikiama nemokamai.

2025 m. per TBA iš Šalčininkų rajono savivaldybės viešosios bibliotekos fondų buvo pasiskolinti 46 leidiniai. Tais pačiais metais Šalčininkų rajono gyventojai per TBA paslaugą pateikė 18 užklausų, iš kurių buvo gauti 7 dokumentai iš kitų Lietuvos bibliotekų.

Vartotojams skirtos darbo vietos

Vartotojams skirtos darbo vietos 2025 m.

	Kompiuterių skaičius	Kompiuterizuotų darbo vietų skaičius vartotojams	Kompiuterizuotų darbo vietų skaičius darbuotojams	Kopijavimo aparatai vartotojams	Iš viso darbo vietų vartotojams
SVB	151	109	42	39	300
VB	28	13	15	7	47
MF	20	14	6	5	52
KF	103	82	21	27	201

Pagal projektą „Gyventojų skatinimas išmaniai naudotis internetu atnaujintoje viešosios interneto prieigos infrastruktūroje“ Šalčininkų rajono bibliotekose yra kompiuterinė technika skaitytojams, kuria jie gali naudotis: 103 kompiuteriai, 26 signalizacijos, 28 daugiafunkciniai įrenginiai (spausdintuvai), 28 projektoriai, 28 bevielio ryšio įrenginiai, 1 liečiamas terminalas. Bei 4 specifiniai paketai:

- Inžineris paketas – 3D spausdintuvas, darbo stotis, konstruktoriai 5 vnt.
- Eksperimentinis – Darbo stotis, virtualios realybės akiniai.
- Kūrybinis paketas – negatyvų ir nuotraukų skaitmeninimo skeneris, rašalinis spausdintuvas nuotraukoms, darbo stotis, ausinės, mikrofonas, 360 laipsnių kamera, web tipo FHD kamera, planšetinio tipo kompiuteris, grafinė planšetė, programinė įranga.
- Programavimo paketas – stacionarus kompiuteris AiO tipo, planšetinio tipo kompiuteris su programine įranga, konstruktoriai 6 vnt., mikrokompiuterio rinkiniai 2 vnt., programuojamo mikrokontrolerio rinkiniai 3 vnt., kompiuteriuko rinkiniai 2 vnt., edukaciniai programuojami dronai 2 vnt.

Šalčininkų rajono savivaldybės viešosios bibliotekos Vaikų literatūros skyriuje yra įrengtos interaktyvios grindis.

Biblioteka turi techniką matymo negalia turintiems asmenims:

- **JAWS kompiuterinę programą**, programa įgarsina vartotojo atliekamus veiksmus prie kompiuterio.
- **BRUNO skaitymo įrenginys**. Tai yra skeneris, kuris įgarsina nuskenuotą tekstą (pvz.: knygą, žurnalą ar dokumentą).
- **Brailio rašto spausdintuvas**.

2025 m. Šalčininkų rajono savivaldybės viešosios bibliotekos Rūdninkų ir Baltosios Vokės padaliniuose lankėsi Lietuvos audiosensorinės bibliotekos darbuotojai, kurie pristatė ELVIS projektą ir supažindino lankytojus su galimybe asmenims, turintiems regos sutrikimų, nemokamai naudotis garsinėmis knygomis.

Internetas

Interneto vartotojų skaičius – 7 539

Virtualus apsilankymai bibliotekos socialiniuose tinkluose (facebook)

Biblioteka	Peržiūrų skaičius	Sekėjų skaičius
Šalčininkų biblioteka	902 468	2 800
Eišiškių biblioteka	124 520	696
Šalčininkėlių biblioteka	70 270	278
Jašiūnų biblioteka	24 580	1 063
Baltosios Vokės biblioteka	63 680	1 800
Turgelių biblioteka	8 000	847
Butrimonių biblioteka	51 909	780
Iš viso:	1 245 427	8 264
Svetainė www.salcininkuvb.lt	79 000	6 000

Bibliotekoje galima naudotis prenumeruojamomis EBSCO Publishing, INFOLEX, Vyturio duomenų bazėmis.

Ataskaitiniu laikotarpiu bibliotekininkai vedė kompiuterinio ir skaitmeninio raštingumo mokymus bei teikė skaitytojams individualias konsultacijas kompiuterinio raštingumo klausimais.

Renginiai

Svarbi bibliotekos veiklos dalis yra renginių organizavimas, kuri reikšmingai prisideda prie skaitymo skatinimo, naujų vartotojų ir lankytojų pritraukimo bei bibliotekos veiklos viešinimo. Renginiai sudaro sąlygas aktyviam bendruomenės įsitraukimui ir kultūrinių, edukacinių bei informacinių poreikių tenkinimui. Bibliotekoje organizuojamos įvairios renginių formos:

literatūrinės, teminės ir edukacinės popietės, viktorinos, garsiniai skaitymai, susitikimai su rašytojais ir kitais kultūros atstovais, knygų pristatymai ir aptarimai, diskusijos, ekskursijos, edukaciniai užsiėmimai ir kitos veiklos.

2025 m. renginiai

	Renginiai				Lankytojų skaičius
	Iš viso	Kompleksiniai	Žodiniai	Vaizdiniai	
SVB	815	147	222	446	16 382
VB	138	25	31	82	2 300
MF	153	41	23	89	7 562
KF	524	81	168	275	6 520

Iš jų: renginiai vaikams 2025 m.

	Renginiai				Lankytojų skaičius
	Iš viso	Kompleksiniai	Žodiniai	Vaizdiniai	
SVB	436	91	147	198	6 847
VB	58	13	14	31	861
MF	79	25	17	37	2 505
KF	299	53	116	130	3 481

Edukacinių užsiėmimų skaičius 2025

	Edukacinių užsiėmimų skaičius	2025 m. edukacinių programų dalyvių skaičius		
		vaikų ir jaunimo iki 19 metų	suaugusieji	Iš viso:
SVB	274	2 813	693	3 530
VB	30	300	155	455
MF	61	696	149	845
KF	183	1 817	389	2 230

2025 metais Šalčininkų rajono savivaldybės viešoji biblioteka ir jos padaliniai vykdė aktyvią, įvairiapusę kultūrinę, edukacinę ir bendruomeninę veiklą, skirtą skirtingų amžiaus grupių gyventojams bei įvairioms bendruomenėms. Biblioteka tapo gyvu kultūros, žinių ir kūrybos centru, subūrusiu rašytojus, menininkus, mokslininkus, visuomenės veikėjus ir skaitytojus.

Per ataskaitinius metus bibliotekoje bei jos padaliniuose vyko gausybė susitikimų su žymiais Lietuvos ir užsienio kūrėjais bei visuomenės veikėjais. Skaitytojai turėjo galimybę gyvai bendrauti su rašytojais, aktoriais, laidų vedėjais, istorikais, keliautojais, dainininkais ir leidėjais. Tarp svečių – Vytautas Račickas, pristatęs savo kūrybą, lenkų rašytoja Joanna Jax, Roman Lachovič, vaikų literatūros autorė Ilona Bakšė, Virginija Rimkuvienė su knygomis „Man 50. Ir aš dar gyva“ bei „Pakeliui į rojų“, Saulius Baltrūnas („Bilbalmūšys“), Justyna Kaziukonytė („Prietarų knyga“), Eva Tombak („Popietės laikas“), Patricija Tilvikaitė („Nepriklausomybė“), Lavija Šurnaitė („Suaugusių moterų klubas“), Rita Matulionytė („Australijos širdis“), Bartosz Połonski („Robčikas“), Nerijus Laurinavičius ir Judita Šmitaitė („Vaisių ir daržovių pasakos“), Karolina Ringys („Ribinis laikas“), prof. Jaroslav Volkonovski, pristatęs monografiją apie Gegužės 3-iosios Konstituciją, Jovita Mikštė („Organizuoti namai“), Elita Lahm („Išgyventi savastį“), Jurgita Sėjūnaitė („Sodo kūrimo kelionė: idėjos, planai, patarimai“), Indrė Bareikienė („Nebijok, tu normali“), Jovilė Sujetienė („Katinas Horacijus miške skaičiuoja“), Valdas ir Rasa Valiukevičiai („21 amžiaus klajokliai“), Virginija Šukytė („Pilkieji didvyriai“), Silvija Sakavičiūtė-Medzevičienė („Atsakymai veidrodyje“).

2025 m. gegužės 30 d. biblioteka, bendradarbiaudama su Lietuvos rašytojų sąjunga ir Rašytojų klubu, Jašiūnų Balinskio dvare organizavo tarptautinio festivalio „Poezijos pavasaris 2025“ renginį. Rugsėjo 6 d. bibliotekoje vyko iškilmingi garsiniai skaitymai, skirti žymaus lenkų renesanso poeto Jano Kochanovskio kūrybai. Renginyje dalyvavo įvairių bendruomenių atstovai, Šalčininkų lenkų trečiojo amžiaus universiteto senjorai, bibliotekos skaitytojai ir darbuotojai, taip pat rajono vicemeras Valdemaras Sliževskis. Už šio renginio organizavimą gruodžio mėnesį biblioteka gavo padėkos raštą iš Lenkijos Respublikos Prezidento Karolio Nawrockio kanceliarijos.

Didelis dėmesys buvo skiriamas edukacinei veiklai. 2025 metais bibliotekoje ir jos padaliniuose surengtos net 274 edukacijos, kuriose dalyvavo 3530 lankytojų. Edukacijų spektras buvo itin platus – nuo kūrybinių dirbtuvių (muilo gamyba, akrilo liejimas, tapyba ant šilko, vilnos vėlimas, porceliano dirbiniai, kalėdinės dekoracijos) iki tradicinių amatų ir švenčių tematikos užsiėmimų (Užgavėnių kaukės, verbų rišimas, Velykų ir Joninių edukacijos, Žolinės puokštės). Bendradarbiaujant su Šalčininkų visuomenės sveikatos biuru, Baltosios Vokės ir Rūdninkų bibliotekose vyko meno terapijos užsiėmimai.

Biblioteka aktyviai įsitraukė į informacinio ir medijų raštingumo ugdymą. Visuose padaliniuose buvo minėta Saugesnio interneto savaitė, o spalio 25 d. organizuotas orientacinis žygis „Taigi viską žinau...“, skatinęs kritinį mąstymą ir gebėjimą vertinti informacijos patikimumą. Spalio 27 d. Eišiškių bibliotekoje vyko edukacinis susitikimas su VŠĮ „Gyvūnų gerovės iniciatyvos“ atstove Vita Stankevičiūte, skirtas gyvūnų teisėms ir etikai.

Aplinkosaugos ir tvarumo tematika taip pat užėmė svarbią vietą bibliotekos veikloje. 2025 metais buvo laimėtas savivaldybės aplinkosaugos projektų finansavimas, kurio dėka surengtos edukacijos Europos atliekų mažinimo ir Klimato kaitos savaitėms. Dalyviai mokėsi atnaujinti drabužius, gaminti natūralią kosmetiką, dekoruoti medvilninius maišelius ir kurti tvarius dirbinius. Be to, biblioteka kartu su padaliniais prisideda prie tvarios aplinkos kūrimo, sudarydama sąlygas vartotojams bibliotekose naudotis smulkiosios elektronikos ir panaudotų baterijų surinkimo konteneriais.

Biblioteka aktyviai bendradarbiavo su ugdymo ir kultūros įstaigomis – eksponavo Rudaminos meno mokyklos ir Santarvės gimnazijos moksleivių parodas, organizavo gyventojų rankdarbių ekspozicijas, dalyvavo seniūnijų ir rajono šventėse. Bibliotekininkai su edukacijomis dalyvavo Gerviškių seniūnijos šventės metu, Šalčininkų Derliaus šventės metu, Turgelių Žolinės šventės metu, Tabariškės Šv. Mykolo Arkangelo atleidų šventės metu.

Rugsėjo 16 d. bibliotekoje lankėsi pirmoji ponia Diana Nausėdienė, pristčiusi ankstyvojo skaitymo projekto „Knygų startas“ naują etapą.

Metų pabaigoje biblioteka subūrė darbuotojus šventiniam Kalėdiniam susitikimui, kuriuo metu koncertavo Šalčininkų Stanislovo Moniuškos menų mokyklos mokiniai, dalyvavo Šalčininkų eglučių alėjos kūrime bei minėjo visas valstybines šventes. Be to, bibliotekose vyko įvairios parodos, akcijos, konkursai, garsiniai skaitymai ir kiti renginiai.

2025-ieji Šalčininkų rajono savivaldybės viešajai bibliotekai tapo turiningais, kūrybingais ir bendruomeniškumą stiprinančiais metais, atskleidusiais biblioteką kaip svarbų kultūros, švietimo ir socialinės sanglaudos centrą rajone.

Straipsniai apie biblioteką 2025 m.

	Iš viso straipsnių	Straipsniai apie biblioteką			
		Respublikinėje spaudoje	Respublikiniuose internetiniuose šaltiniuose	Vietinėje spaudoje	Vietiniuose internetiniuose šaltiniuose
SVB	507	3	47	20	437
VB	125	3	40	9	73
MF	101	0	6	10	85
KF	281	0	1	1	279

IV. PERSONALAS

2025 metais SVB dirbo 49 darbuotojų iš jų 42 bibliotekininkai.

Darbuotojų profesinės kvalifikacijos kėlimas

2025 metais Šalčininkų rajono savivaldybės viešosios bibliotekos darbuotojų kvalifikacijos kėlimas buvo viena iš prioritetinių veiklos sričių. Visi bibliotekininkai aktyviai dalyvavo tiek nuotoliniuose, tiek kontaktiniuose mokymuose, siekdami nuolat atnaujinti profesines žinias, stiprinti kompetencijas ir prisitaikyti prie kintančių bibliotekinių paslaugų bei šiuolaikinių vartotojų poreikių.

Didelė dalis mokymų vyko per nuotolinių mokymų platformą „Kompetencijų biblioteka“, kurioje darbuotojai išklusė net 1 752 kursus. Be to, bibliotekininkai dalyvavo įvairiuose teminiuose seminaruose ir mokymuose, apimančiuose bibliotekų veiklos aktualijas, informacijos ir duomenų valdymą, autorių teisių taikymą, dokumentų fondo sisteminimą, statistinių duomenų

apskaitą, atvirąją prieigą, kultūros paveldo skaitmeninimą, skaitmeninio ir informacinio raštingumo stiprinimą, duomenų analitiką, dirbtinio intelekto taikymą bibliotekų veikloje, turinio kūrimą bei komunikaciją socialiniuose tinkluose.

Ypatingas dėmesys buvo skiriamas darbuotojų skaitmeninėms ir inovacinėms kompetencijoms – organizuoti mokymai apie dirbtinio intelekto įrankių naudojimą, skaidrių rengimą pasitelkiant dirbtinį intelektą, duomenų analizę naudojant „MS Excel“, informacinį saugumą, atsparumą informacinėms grėsmėms bei universalaus dizaino taikymą. Taip pat bibliotekininkai gilino žinias apie kultūros paveldo portalą www.epaveldas.lt, autorių teisių aktualijas kultūros įstaigoms, „Creative Commons“ licencijas, skaitmeninio turinio kūrimą ir bibliotekų prieinamumo didinimą.

2025 m. kovo 13 d. Šalčininkų rajono savivaldybės viešoji biblioteka organizavo metodinį seminarą rajono mokyklų bibliotekininkams. Jo metu buvo aptarti aktualūs praktiniai klausimai: bibliotekos dienoraščio pildymas, metinių statistinių ataskaitų rengimas, dokumentų nurašymo procedūros ir kiti kasdienėje veikloje kylantys aspektai, taip suteikiant mokyklų bibliotekininkams reikalingą metodinę pagalbą.

2025 m. gegužės 22 d. Šalčininkų bibliotekoje vyko kontaktiniai mokymai bibliotekininkams tema „Suskaitmeninto kultūros paveldo portalas www.epaveldas.lt. Pažink, naudok, kurk!“, kuriuos vedė Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos specialistai. Mokymų metu dalyviai buvo supažindinti su portalo paieškos galimybėmis, suskaitmeninto turinio panaudojimu edukacinėje ir parodinėje veikloje, licencijų taikymo principais bei kūrybinėmis skaitmeninio paveldo panaudojimo galimybėmis.

Dėmesys buvo skiriamas ir darbuotojų emocinei gerovei bei įtraukties stiprinimui. 2025 m. spalio 31 d. biblioteka organizavo seminarą „Gera yra blogai: emocijos, poreikiai, meilės kalbos“, kurį vedė gydytoja psichoterapeutė, lektorė ir knygų autorė Aurima Dilienė. Seminaro metu darbuotojai buvo skatinami geriau pažinti savo emocijas, suprasti jų sąsajas su asmeniniais poreikiais bei ieškoti konstruktyvių ir pagarbių emocijų raiškos būdų.

Tarptautinė patirtis taip pat buvo svarbi darbuotojų profesinio tobulėjimo dalis. 2025 m. balandžio 8–11 d. Šalčininkų rajono savivaldybės viešosios bibliotekos Dokumentų komplektavimo skyriaus vedėja Elvyra Nimčenko dalyvavo Erasmus+ darbo stebėjimo vizite Drezdeno miesto bibliotekoje ir jos padaliniuose Vokietijoje. 2025 m. gegužės 11–14 d. Skaitytojų aptarnavimo skyriaus vedėja Evelina Veligorė dalyvavo Erasmus+ darbo stebėjimo vizite Slovėnijos bibliotekose. Šie vizitai sudarė galimybę perimti gerąją užsienio bibliotekų patirtį, susipažinti su inovatyviais darbo metodais ir pritaikyti juos bibliotekos veikloje.

V. MATERIALINĖ BAZĖ (BIBLIOTEKŲ REMONTAI IR ATNAUJINIMAS)

2025 metais buvo nuosekliai gerinama Šalčininkų rajono savivaldybės viešosios bibliotekos padalinių materialinė bazė, siekiant sukurti patrauklias, funkcionalias ir lankytojams patogias bibliotekų erdves.

Butrimonių bibliotekoje atliktas kosmetinis patalpų remontas. Remonto metu sutvarkytos sienos – senos medinės dailylentės pakeistos nutinkuotomis ir nudažytomis gipso kartono plokštėmis, atnaujinta grindų danga paklojant naują laminatą, sumontuotos „Armstrong“ tipo pakabinamos lubos. Taip pat sutvarkyta elektros instaliacija, optimizuotas patalpų išplanavimas

– buvusios sandėliukų patalpos pritaikytos papildomoms atviroms bibliotekos erdvėms, jose pakeistos durys.

Atnaujinus patalpas, biblioteka buvo papildyta trūkstamais baldais, o nusidėvėję stalai ir kėdės pakeisti naujais. Taip pat užsakytos ir sumontuotos naujos žaliuzės, prisidėjusios prie estetiškos ir jaukios aplinkos sukūrimo.

2025 metų spalio mėnesį, bendradarbiaujant su „**Fundacija dla Rodaka**“, Butrimonių ir Jančiūnų bibliotekoms buvo perduotos sėdėjimo pagalvėlės renginiams – po 11 vienetų kiekvienai bibliotekai. Šios priemonės pagerino renginių organizavimo sąlygas ir prisidėjo prie patogesnės, lankytojų poreikiams pritaiktos bibliotekų aplinkos kūrimo.

VI. FINANSAVIMAS

1. Paprastosios išlaidos

- Darbo užmokesčiui – 841 796,42 Eur
- Dokumentams įsigyti – 45 219,33 Eur
 - Knygoms – 38 536 Eur
 - Periodikai – 6 683,33 Eur
- Pastatų remontas – 15 560,24 Eur
- Kompiuterinei, programiniai įrangai palaikymui ir ryšio paslaugos – 11 149,66 Eur
- Kitos išlaidos (įmokos soc. draudimui, kvalifikacijos kėlimas, komandiruotės, komunalinės paslaugos, už paslaugas, prekės, darbdavio soc. parama ir kt.) – 77 019,81 Eur

Iš viso: 990 745,46 Eur

2. Pajamos ir finansavimas

- Biudžeto lėšos – 952 209,46 Eur
- Iš jų:
- Iš savivaldybės: periodikai – 6 683,33 Eur
- Iš viso: 952 209,46 Eur
- Iš LR kultūros ministerijos knygomis – 38 536 Eur
- Iš viso biudžetas: 990 745,46 Eur

IŠVADOS

2025 metais Šalčininkų rajono savivaldybės viešoji biblioteka ir jos padaliniai kryptingai vykdė veiklą, stiprinančią bibliotekos, kaip vietinės bendruomenės susibūrimo, kultūros, švietimo ir informacijos centro, vaidmenį. Biblioteka aktyviai įsitraukė į rajono bendruomenės gyvenimą, inicijavo ir įgyvendino įvairius kultūrinius, edukacinius bei socialinius renginius, atliepiančius skirtingų amžiaus ir interesų grupių poreikius.

Ataskaitiniais metais bibliotekos paslaugomis pasinaudojo 7 358 vartotojai, o visame rajone buvo suorganizuota 815 įvairaus pobūdžio renginių. Tai patvirtina stabilų bibliotekos paslaugų prieinamumą ir jų paklausą bei reikšmingą bibliotekos indėlį į rajono kultūrinį ir

švietėjišką gyvenimą. Ypatingas dėmesys buvo skiriamas skaitymo skatinimui, vaikų ir jaunimo užimtumui bei kūrybiškumo ugdymui – organizuoti susitikimai su rašytojais, knygų pristatymai, edukacijos ir kūrybiniai užsiėmimai.

Bibliotekos dokumentų fondas buvo kryptingai atnaujinamas ir plečiamas: 2025 metais įsigyta 15 008 fiziniai dokumentų vienetai, o bendras fondas metų pabaigoje sudarė 206 505 fizinius vienetus. Tai užtikrina gyventojams galimybę naudotis aktualiais informaciniais ištekliais ir prisideda prie informacijos prieinamumo didinimo rajone.

Visuose bibliotekos padaliniuose užtikrinta vieša interneto prieiga ir tinkama kompiuterinė infrastruktūra. Bibliotekininkai teikė konsultacijas ir organizavo skaitmeninio raštingumo mokymus, taip prisidėdami prie gyventojų skaitmeninių kompetencijų stiprinimo ir skaitmeninės atskirties mažinimo. Didelis dėmesys buvo skiriamas darbuotojų kvalifikacijos kėlimui – sudarytos sąlygos profesiniam tobulėjimui, dalyvavimui mokymuose ir tarptautinėse stažuotėse.

Apibendrinant galima teigti, kad 2025 metais Šalčininkų rajono savivaldybės viešoji biblioteka sėkmingai įgyvendino savo veiklos prioritetus – kryptingai formavo dokumentų fondą, plėtojo kultūrinių renginių įvairovę, stiprino neformaliojo ugdymo veiklas ir užtikrino kokybišką vartotojų informacinių poreikių tenkinimą. Biblioteka tapo reikšmingu kultūros, mokymosi visą gyvenimą ir bendruomenės stiprinimo centru Šalčininkų rajone.